

Nemzeti Társalkodó

Martzius 3dik napján 1835.

Kivonat az 1799ki egyiptomi
táborozásból.

A' lelkes és tudós természet vizsgáló *St. Hilairi Geoffroi* következő történetet közölt kevéssel ezelőtt az 1799ki egyiptomi táborozásból: — A' pestis kiütött volt a' táborban és a' katonaság, midőn a' dög halál ritkította a' vitézek sorait elkezdde csüggedni egy oly veszedelem látására, mely ellen a' vitézség és hős bátorság semmit sem tehetett. — *Bonaparte* a' hadsereg elcsüggedt 's leverett állapotját felemelni kívánván az első tábori orvost *Desgenettet* reá beszéllé, hogy ezen rettenetes nyavaját igazi nevéen legalább ne nevezné; e' célból ez irtozatos dög halált, gyenge hideglelésnek, egyszerű gyúladásnak, elnevezgették, 's mivel a' fő general a' veszélyes daganatokat önkéntesen maga is tapogatta, a' katonaság megnyugodott sorsában, sőt még kevély volt vele, hogy vitéz generáljok fájdalemben osztozik. — De végre midőn *Bonaparte St. Jean d' Acre* ellen tett hétszeri tüzes de sükeretlen rá rohanások után *Syriából* visszajött, igen nyughat

Első fél-esztendő. 9

tatlanítá őtet a' rettenetes veszteség melyet eddig embereiben szenvedett, ez okból azon jártatta elméjét hogy az ez háboru által szenvedett mérhetetlen veszteséget, a' táborban uralkodott azon veszedelmes betegségnek tulajdonítsa, mely *Egyiptom és Syria* forró éghajlata alatt oly könnyen fejtődik-ki. Ezen célból öszvehivatja a' tudósok biztosságát, maga is megjelenik szürke kaputjában, melyet már akkor is viselt, a' gyűlésben hogy annál inkább megnyerje az embereket kik különben is az ő parancsa alatt állottak. Azt kíváná a' gyűléstől, hogy e' tudós intézet nevezne egy biztosságot-ki kebeléből, mely e' pusztító betegség közelebbi esméretére a' szükséges tudósításokat megszerze bévegye, és minden ide megkívántató okleveleket felkeressen. — E' kívánat elfogadtatott és a' gyűlés előlülője *Berthollet Desgenettes* és *Larrey* orvos urakat nevezte-ki ezen biztosság tagjainak. De *Degenettes* előre látván hogy a' fő general iránt mutatott előbbi kedvezése 's kívánságának engedése, minő ellent mondasban vinné most őtet önmagával, nem akart részt venni egy oly tudósítás készítésében, melyben azon nyavaját, melyet a' syriai táborozás előtt csak gyenge és könnyü hideglelésnek nevezett, most igazi borzasztó néven kellene megnevezni. Ezen száraz 's nem elég okokkal támogatott vonakodás *Bonapartét* haragra lobbantá, de mind e' mellett is több ízben egész mérséklettel, becsülettel és udvarisággal arra figyel-

mezteté a' gyűlést, gondolná-meg az intézetnek minden tagja, hogy önmagának, hivatali társainak, 's a' kétség kívül feszült figyelemmel lévő *Európának* mivel tartozik; de végre béketűrését el vesztvén e' szavakkal jelent-meg sötét kabatjában 's tollas kalapjával a' gyűlésben: „*Valóban ti orvosok, sebészek, és gyógyszeresek, minyájan egy fából vagytok furagva, ti inkább egy egész hadsereget, egy egész népet elveszni engednétek, mint sem az oskolából vett egy hitván alapelvekről lemondanátok.*“ E' nagy tüzzel mondott szavak méj csendet szültek az orvosi karban. De egy az orvosok között kevélyebb vagy is függetlenebb lévén hogy sem ily megbántást ellentmondás nélkül elszenvedhessen, mihelyt szállására ment, legottan e' néhány rendet írta 's el is küldé a' fő generálnak: „*Uraságod hodoltató az az oly ember ki saját érdekeinek melyeket dicsőség nevével bélyegez, mindent feláldoz. Maradjon uraságod hódoltatónak, kövesse rabló pályáját, de tisztelje azon férfiakat, kik minden nagyra vágyás minden dicsőség szomja nélkül, egyedül az emberiség javáért arra szentelik életüket hogy azon rosszakat és szenvedéseket orvosolják és enyhítsék, melyeket uraságodhoz hasonlók okoznak, — aláírva Puguet.*“ *Puguet?* ezen Bonaparte előtt merőben esméretlen név, azon gondolatot ébreszté-fel benne, hogy a' levél talán hamis levél, vagy azt épen valami eszeve-

szett írhatta. Hogy e' felől megbizonyosodjon elküldé a' levelet oly kérés mellett a' fő tábori orvosnak, jelentené-ki nékie ha ezen mérész levél irot, esmerné-é? A' generálnak e' kívánsága jó alkalmat nyujta *Desgenettes*nek, hogy ez érdemes orvost kit politika vagy talán valami tévedés kevéssé felejdékenység leple alá takart volt, új emlékezetébe hozza a' generálnak. Három hónappal ezelőtt ugyan is midőn *Bonaparte* a' fő orvossal együtt az éjjeli őrököt vizsgálná, a' fő orvos egy ifju orvost jegye-meg, ki mindég utolsó vala a' táborban a' lefekvésben és ön megtartása természeti ösztöne megtagadásával, magát egészen a' megsebesedtek és pestises betegek apolására adta: „Majd egy kedvező alkalommal emlékeztessen engemet uraságod ezen ifju emberre ki magát egészen kötelességének 's elhivattatásának szenteli“ monda *Bonaparte* az őtet kísérő fő orvosnak. Ez az ifju ember *Puguet* volt, és *Desgenettes* e' különös környülményt ügyesen tudta használni hogy *Bonapartét* a' nevezett ifju orvosra emlékeztesse. *Bonaparte* teljességgel nem haragudott-meg az ifju orvosra mérészségéért, hanem más napra *Desgenettes* és *Puguet* orvosokat magához hivatta ebédre. Mi helyt bélépett a' két orvos a' fő general szobájába, *Bonaparte* egyenesen az ifju orvoshoz ment, és igen bizodalmas sőt barátságos hangon, mely rendkívül jól illett a' nagy hadvezérnek, így szollott hozzá: „*Puguet* úr uraságod déli *Franczia-*

országban született, az urnak felette tüzes vére, de derék szive is van. Minden büszkesége mellett is, eljön még azon idő midőn uraságod tőlem valami kegyelmet fog esedezni, és én bizonyosan örömmel fogom kérelmét telyesíteni!“ De *Puguet* minden nagyra vagyástól távol csak saját hivatali kötelességének 's szép és jótévő befolyásu tudományának élve, nem sokat ügyelt többé e' nagy férfira ki óriási lépésekkel haladott kitűzött dicsösséges czélja felé. — Az 1802-dik évben *Puguet* épen *Lyonban* volt midőn *Bonaparte* az olosz nép ügyeit igazítá, 's magát főigazgatóvá tette volt, és nagyon ohajtotta magát az első consul emlékezetébe újra visszahozni. A' híres természet vizsgáló *Gèoffroi* által lelkesítetve béműtatta magát *Bonapartenak*, 's emlékezteté az egyiptomi táborozáskor történt nevezetes jelenetre, 's a' consulnak neki tett ígéreteré. Én megadom akar mit kérjen az úr felele az első consul. Ha remélhetem e' különös kegyeséget, úgy esedezésem csak abból áll, küldjen engem az *Antillák** hoz hol az egészségi felügyelet épen most szedetik uj rendbe. — Miért nem kér az úr a' maga haszon érdekeinek inkább megfelelő kegyelmet töllem? monda *Bonaparte*. — Én nem kívánok egyebet mintegy oly helyezetet, hol magamat újból az emberiség jóvára 's boldogsára szentelhetem. A' sárga hideg engem most *Mar-*

*) Antillák így neveztetnek némely apro szigetek Ámérika mellett.

tiniquebe hív, ezen nyavalyát ott a' pestissel öszve hasonlítva tanulni, közelebbről megismerni, úgy tetszik nekem ez legkívánatosabb cél orvosra nézve. — Az első consul bámulva e' különös és egyszerű kérelmen, 's nagy lelkü maga feláldozáson, hiába igyekezett az ifju orvost *Francia*-országban tartóztatni, *Puguet* állhatatosan megmaradt előbbeni kérelme mellett 's ezt végre teljesülve is látta. — *Puguet* egészen megvakulva, szemei világától megfosztatva, tért vissza hazájába, 's ezelőtt kevés idővel még életben volt. — A' pestisről és a' *Levantei* ragadó hideglelés természetéről több fontos munkákat köszönhet neki az emberiség.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bécs 1679be.

Az 1679ik év egy gyászos időkor Bécsre néve, mely maga után sok tizedekig borzasztó emlékezetet hagyó Pestis mirigy által lett nevezetessé. Több mint százezer lelkek lettek mártalékjai a' nem gátolható vésznek; dombok emelkedtek a' sanyaru halál áldozatokból gyász emlékéül e' csapásnak. A' Császári udvar Prágába futott inkább mint költözött, minden lélekzelhető emberi alakot külömbség nélkül iszonyodás és rettegés kországa lepett meg, 's Bécsből csak a' nem távozott, kinek helyezete, körülményei, sorsa mostohasága minden módot, és útat arra elzártak. A' kevés napokkal Európának

minden tájjáról ide csődült idegenektől, és a' külső fejedelmek, követeitől, biztossaitól nyüsgő Bécs egy laktalan szigetté vála és képzeltetett. Nehéz átok láttatott létezni a' meg-rémült város felett, a' lég halálos szivatu, a' viz mérges, és mirigyet szülő, melytől csak a' távozott volt szerencsés megszabadulni, ellenben halálra ítélt minden itten mulató, maga a' követségben járó török Csáuz is, bár a' fatalismus minden előitéleteitől szellemitve, sietett az elkerülhetetlen halál torkából. Naponként ájtatosságok tartattak, bizonyos időben meghuzattak a' városnak minden harangjai, dob verés közt kiáltatott ki a' gazdag jutalom ígélet a' betegekét ápolók, vagy temetők édesgetésire, de válalkozó nem találtatott. Kéntelen volt tehát a' városi előljáróság a' gazda nélkül lézengő cselédséget, minden szegből felkutatni, az orvosokat erővel, a' sebészeket köztözve kénszeríteni, a' halálra ítélt gonosztévők' békoikat megoldni, és az ispotályokba hurczolni, a' holt, vagy halál közt sinlődő emberiség eltakarítására, vagy ápolására. A' bel és külvárosok, útszak, piaczk, és kertek nyögtek a' haldoklók kínos vonaglásá, vagy a' bűzhödött holtak terhe alatt; a' legfennebbi ponton 24 óra alatt elragadott minden betegségtől fertőzöttet a' szigoru halál, nem ritkán a' segedelem nélkül hagyás következéseiből; midőn gyámolításra vagy étel készítésre senki sem válalkozott. „É' megholt! a' haldoklik, amaz megfog halni“

hallatszott a' két egymással egyben ütközők és rokonikról, barátikról tudakozódó esmerősök szájokból. A' legnagyobb nyomorúság, és inség közt fejedelmi béren szegődött halott temetők a' holtakat a' betegekkel, vagy haldoklókkal ugyan azon szekérre, saroglyára rakva, kétségbe esett tekinteteikkel hurczolták az utzákon fel, az elsőket ásott gödrökbe, ritkán temetőkbe hengergetvén, az utóbbiakat pedig a' betegházakba lerakván. Egy borzasztó anekdota létezik az akkori korból: A' temető szolgák halottaikkal málhált szekereiket húzák vala a' Burg kapu előtt Sz. Ulrich felé, hol Augustot egy közönségesen esmert furulyást, és tánczost szokott részegségiben a' földön elnyúlva találák, és vagy megfertőztetett haldoklásában képzelve, avagy éppen nem az időkorhoz alkalmazott részegséigiért vett utálat bosszujából, őtet a' halottas szekérre tévén a' több holtakkal a' mezőben lévő mély sirgodörbe hánták, és mivel az akkor holtakkal meg nem telt, másnapig fedetlen hagyatott, éjjel a' részeg furulyás mámoros deliriumában aludta borzasztó vánkossain álmát, jó reggel ébredtével hollétit eszmélve, a' nélkül hogy okát oda jöttinek gyanitaná, minden erejéből törekedett az ocsmány holtak közül kivergődni, de a' gödör idomos mélysége sikeretlenné tette munkáját, csupán a' későn új holtak terhével érkezett halál szolgák által segítettett onnét-ki, 's hihetetlen igasság! ezen képzetet is borzasztó alvó hely a' kor-

helnek semmi ártalmára nem lett még azután sokáig gyönyörködtette a' vész elmúltával szebb időre derült Bécsnek, alynépét fúrulyájával, és tánczával.

Közönséges volt a' határtalan nyomorúság, rang és állapot nem vetett gátat, egyaránt ragadott-el mindent a' döghalál irtózatossá váskarával; az útszán menő futott, vagy oly sebessen léptetett mintha orzó gyilkost sejtett volna nyomában; a' legjobb barátok, a' legszerettebb atyafiak ellenségként száj, és orbefogva kerültek az egyben-találkozást. A' templomok, a' gyónó székek mint a' csapások és borzasztó látvány sulya alatt a' keresztényi vigasztalódás intézetei, mint megannyi ragadóvány műhelyek kerültek. A' nyilvános piacokon majd minden ház előtt csomó rakásba heverték a' házból kihányt és a' dögleletes légtől által járt házi eszközök, és szerek, úri, és koldus öltözetek, fejedelmi és polgári butorok szomorú és idomtalan vegyületben. Egy nyilvános kertnek sövéznetin tanálatott egy tisztes papí személy, ki Breviariumát kezében szívéhez szorítva oly keményen tartá, hogy kéntelenítettének a' szolgák véle együtt eltemetni. A' schot templomnál egy elleptető úri személy alamizsnát vét az ottan kéregető koldusnak, egyszersmint egy levelet hullat ki zsebéből, a' már dögmirigyből lepetett koldus utánna kiált jóltévőinek, a' levelet által szolgáltatja, és a' tapintás által megferőtztetett úr kevés szempillantatok múlva e-

lőbb hogy házához érhetne, kimúlt. Egy apa a' pestises szekeren vonczoltatott, horgokkal vonatván ki házából, holott az anya is már akkor vég vonaglásban hörgött ágyán, a' csapás szörnyüségit nem érző csecsemőjét a' forrásából kiapadott melyén tartva, nagyobb és kenyérért ordító gyermekei ágya körül, kiken senki sem könyörülhetett, mert a' cseleedség rég elvult futva, az élő szomszédokat, vagy ház előtt elmenőket pedig tartóztatott az elkerülhellen halál félelme. A' haimburgi úton egy gyermeket tanáltak kit egy legellő kecske táplált, szüléit soha ki nem puhatólhatták, és hány ezer ilyes szomorú történetek! Kétségbenesések közt csapatonként kísérték siró gyermekek a' dögös szekeret, kiknek rajta vagy szüléik, vagy jóltévőjük utosó gyámolók marhaként: hurczoltattak. Annyi árvát hagyott ezen csapás és vész maga után, hogy a' tanács őket szekerekre rakatni, a' tartományba küldeni és köz költségen felneveltetni kénytelenitetett, de többire követték elhólt szüléiket, 's talám szerencsésükre. A' belvárosban Januariustól Novemberig elhaltak 49,486 személyek, a' külvárossal együtt 122,849en. A' régi Lazaret kriptája egyedül 25000 halottat fogadott-bé, egy más sirbólt 17,000et; az út mellett lévő temető 8800at, a' Leopold városi 4900at, a' Brigita apáczáknál való 9000et, a' többek nyílt mezőn ásott mély gödrökbe takarítottak-el, sokan a' szabadban a' lég fertőzetre senyvedtek-el. A' pestis megszűntével kö-

zönséges házak vizsgálatát tartá a' tanács, tanáltattak emberek ágyaikban megöletve, mások ágyaik mellett a' földön, sokan gazdag nemesek, polgárok, vagyonos kereskedők, kik az élet legkényelmesebb körülményei közt nevedvén, töltvén élteket, most holt testeik trágyahányó lapáttal, vasvillával hányattak-ki familiai örökségekből. Sok orvosok, papok, nevezetesen a' Sz. Ágoston és Capucinus szerzetesek, de világi emberbarátok, áldozatai lettek példa nélkül való kereszténységeknek, ember szereteteknek. Az első véletlen meglepetés közt az igazgató tanács oly kevés elővigyázatot bizonyított, melyet később egy károsabb következésű rendelete követte: a' mely házból csak 3 személy kiholt, azonnal elzárattott, és a' közönség véllè megszűnt, így kevés idő múlva alig maradtak hús házak szabadon, a' többiek minden orvoslái, vagy ápolási segéd-től elkorlátolva, hól nem ritkán az éhség is többeket megemésztett. Novemberben nem bátorzkodott e' városi hatóság a' katalini vásár tartását megengedni, de kéntelenítve volt a' héti vásárokat a' karinthiai kapu előtt; a' bel, és külvárosnak is nagyobb része czélirányos rekesztékekkel volt elzárva, örökkel megrakva, ne hogy a' még meg nem tisztult honiak a' tartományiakkal közösülhessenek. A' statusok sorsát valamint az egyeseket kormányzó mindenható végzésből, ezen oly sok élő ezereket elragadó csapás és pusztulás után oly nagy élet vágy ébredt-fel a'

Bécsiekben, hogy mindjárt következő karácson innepén csupán a' Sz. István parochiájában 95 párok esküdnének öszve. Egész csapat, és tábornyi telepítvények tódultak a' német birodalom minden részeiből, de más országokból is, a' fővárosba, és másfél év teltivel semmi nyoma nem látszott már a' pusztító inségnek, semmi jele a' pestises nyavalya valahai létinek. A' Grabenen diszlő Sz. Háromság szobra, mint keresztényi fogadás telyesítése, emlékül fenntartja a' Bécsiek előtt ezen rettenetes időszakot. — B. M...s.

A' Honvágý különbözö nemzeteknél.

Általában véve úgy látszik, hogy az északi tartományok és bérczes vagy havasos vidékek lakójit inkább epezti a' honvágý és ebből származó betegségek, mint a' meleg éghajlat 's lapályos tájékok szülötteit. Ennek talán az az oka, hogy az északi és hegyes tartományok lakossai leginkább 's legméjében érzik a' pompás havasi vidékeknek, az örökös hóval borított bérceknek és az egyszerű természetességnek, egyenes nyiltszivűségnek, 's meg nem romlott tiszta erkölcsöknek, melyek inkább csak ezen tartományokban feltanálhatók, hiányaikat. Ezért a' *helvéták* után a' honvágýot talán leginkább a' *Lapponok* érzik. Eléggé esmeretes talán azon derék *Lapponak* története ki *Gusztáv Adolph* alatt mint derék bajnok dicséretesen szolgált, magát mindég megkülönböztetve és

vitézül viselte 's egy lovas ezereknél már kapitányságig ment volt, de egyszerre eszébe jutván kedves hazája és ennek emléke 's odavágyódása fájdalmas érzeteket gerjesztvén benne vissza sietett *Laponiába* és inkább kivánta életét nomád hazafi társai és nyargaloccai társaságukban, mint a' becsület és dicsőség mezején végezni; valamint eléggé esmérletes a' jó reménység fokán volt hollandi igazgató azon *hottentot* fogadott fiának is története, kinek emlékezetét *Rousseau* örökre fentartotta. A' svékus király ez előtt több évekkel egynehány nyargaloczokat vagy lapponiai szarvasokat küldött bizonyos lapponok felügyeletek alatt a' spanyol királynak ajándékban. A' míg az állatok éltek a' lapponok is joltanálták magokat *Madridban*, de mihelyt ezek elvesztek előbb a' foglalatosság nem léte csak unalmat, utóbb melancholiát, 's végre oly élénk honvágyot ébresztett benne, hogy e' miatt mind elhalnak vala, ha hirtelen hazájokba vissza nem küldettettek volna. — Leghamarább és legegyszerűbben epevéri e' vágy az embereket olykor, midőn csak magánosan, minden hasonfeleitől 's hozzá hasonlóktól elszakasztatva, és foglalatosság nélkül vannak., mert hazájokbeli emberek között, 's különösen megszokott foglalatosságaik mellett, még a' *helveták* is akarmely idegen éghajlat alatt is megelégedve élnek. Ezelőtt több évekkel számos *helveták* küldettek volt *Párizsba* hogy ott nagy *schweiczereit* állítsanak. Valamig a' hel-

veták együtt voltak 's megszokott foglalatos-
 ságaikat u. m. barom tartást, 'sat. üzték, a'
 honvágy egyiknek sem jutott eszébe, de mi-
 helyt a' *schweiczerei* megkezdett szünni, 's
 megszokott foglalatosságaikat nem gyakorol-
 hatták legottan unalmat 's kedvetlenséget ér-
 zettek, és végre ellen állhatatlanná lett ha-
 zájuk látásának epezítő vágyja. Hasonló törté-
 tént azon *grönlandiakkal* is, kik 1636ban *Kop-
 penhagába* viettek, 's kik résszerént ki-
 csiny hajócskáikon *Amerikába* vissza evezni
 próbálván e' mérész próbájokban elveszték
 életüket, részint pedig a' szeretett hazai föld
 láthatásának határtalan vágyja 's égő kíván-
 sága miatt lassanként epezítő betegségekben
 elhaltak. — Azt mondják hogy a' pásztori dal
 és muzsika felebreszti az emberben a' hon-
 vágyot, és ezt nem helytelenül hanem ele-
 gendő alap okoknál fogva állítják. Ezen egy-
 szerü és melodiával teljes muzsika, ugyan is
 természetesen visszaidézi a' *helvetának* mind-
 azon kedves képeket és jeleneteket, midőn
 ő ezeket egykor kedves hazája kebelében a'
 zöld hérczeken egy innepélyes *patriarchalis*
 vendégségben vagy más hasonló ingerlő vagy
 bájoló alkalommal hallotta volt, 's az ily
 pásztori síp szó és dal éppen oly varázs e-
 rővel bírhat a' honszeretettől égő 's hazájá-
 ba vágyodó *helvetára*, valamint a' *Fantango*
 vagy spanyol hazai táncz hasonló muzsikától
 kísértetve, hatalmas hékolyással és csudálatos
 hatással van a' *portugallusokra* és *spanyo-
 lokra* nézve.

M A L I B R Á N.

Malibrán vagy *Garcia Mária* a' jeles tenorista spanyol születésű *Garciának* leánya 1809ben Párizsban született, mivelődését atyjától vette, de gyermeki éveiben csak erővel és szoros fenyték tartással lehetett a' muzsika és ének tanulására birni, és csak tizenharmadik évében látszott e' szép mesterségekben némi kevés előmenetelt tenni. Midőn tizenöt éves korában a' *Sevillai borbély* czimű daljátékban, *Rosina* szerepében legelőbb fellépett a' színpadra, mind éneke mind játszása közbámulást indított, és a' párizsi énekes társasághoz meghivatott. Ezután csak hamar az atyja Ámérikába Neyorkba egész háznépestől által költözvén, itt *Mária* több szerepekben igen szerencsés következással lépett-fel's különösön *Othello*ban *Desdemona* szerepében leginkább gyönyörködtette a' közönséget. Itt egy *Malibrán* nevű gazdag kereskedő hitvessének választá, és ámbár *Malibrán* sokkal idősebb volt mint *Mária*, de a' független helyezet iránti vágyodás, még is minden más tekinteteket fellyül múlt benne, és ő kezét nyujta a' gazdag kereskedőnek 's elhagyá a' színpadot. Férjhez menetele után nem sok időre, férje minden tehetségét elveszté szerencsétlenül kiütött kereskedésében 's bankrottá lett. Némelyek azt állitják, hogy *Malibrán* maga kereskedésének sülyedését előre látta, 's ezen házasság által arra számolt hogy hitvesse jeles mivészsege által szerzett jövede-

lem által, kereskedésbeli megbukását kipótolandja. E' szorult állapotban újra fellépett a' színpadra *Mária*, de midőn színésznői fizetését férje hitelezői magoknak kezdték kívánni, ebből házi kedvetlenség 's visszázkodások származtak, melyek utóbb végképpi elválással végződtek. — Ezután 1827ben *Párisba* vissza ment, 's 1828ban januariusban *Semiramis* szerepében lépett-fel elsőben az olasz színházban. A' szerencsés kimenetel felyül múlta minden eddigi előadásait, 's ugyan ezen színházhoz a' daljátékok idejére 50,000 frank fizetésre hivatott-meg. *Malibrán* asszonyság ugyan ámbár hangja teljesebb, méjebben leérő, előadása pedig lelkesebb és nemesebb, az annyira bámult *Sontag* színésznében vetélkedő társra tanált és a' híres *Fodor* asszonyság kedves emlékezte, némely öszve hasonlításokra nyujthatott alkalmat, de mind ezek mellett is *Malibrán* asszonyság maga játékaiban még eddig felyül mulhatatlan, és csak a' híres *Pasta* énekesné vetélkedhetik véle a' hős daljátékokban a' dicsőség felett. Legfényesb helybehagyást 's közkedvességet *Desdomona* és *Rosina* szerepeiben nyert. Most felváltólag *Párizsban* és *Londonban* múlat. Alapos theoretikai esméretekkel birván, már sok apró ének darabokat szerzett, melyek nagy tetszést nyertek. A' mily magoss polczon áll mint művészné, a' magános életben is, épen oly tiszteletet érdemel, annyira hogy ellene a' rágalmazás sem szólhat semmit is e' tekintetben.